

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Popolna neutralnost uradnikov pri prihodnjih volitvah.

Tukajšnja uradna „Laibacher Zeitung“ piše zopet včeraj 13. junija na prvem mestu, da, kar se tiče volilnega dela, spominjati je poročila, ki se od vseh strani potrjuje, da je vlada odločno izrekla željo, da uradniki prav nič ne uplivajo pri prihodnjih volitvah; da vlada hoče, da se pravo in nepokvarjeno mnenje prebivalstva pokaže, da ne bode na nobenem poslanci niti sence suma, da je izvoljen s pomočjo vladnih organov.

Naj tu članek oficijozne „Laibacher Ztg.“ v originalu citiramo, da si ga bodo gg. uradniki bolj zapomnili:

„Die Wahlaction betreffend, wäre zunächst der von allen Seiten bestätigten Meldung zu gedenken, wonach die Regierung in bestimmter Weise den Wunsch ausgesprochen hat, es möge den Wählern nach jeder Richtung die Freiheit der Entschliessungen gewahrt bleiben und namentlich alles vermieden werden, was als eine Beeinflussung des Abstimmungsergebnisses gedeutet werden könnte. Sie will eben, dass die Gesinnung der Bevölkerung unverfälscht zum Ausdruck gelange, damit auf dem neu gewählten Abgeordnetenhaus auch nicht der Schatten des Verdachtes ruhe, es verdanke irgend welcher Pression von Seite der Regierungsorgane seine Zusammensetzung. Die Wählerschaft möge, frei von jedem Drucke, die Männer ihres Vertrauens namhaft machen und durch die Art ihrer Stimmenabgabe den Beweis erbringen, dass sie politische Reife genug besitzt, um sich nicht durch leere Schlagworte blenden und in der richtigen Erfassung der Aufgaben der künftigen Reichsvertretung irreführen zu lassen. Selbst auf die blosse Aufstellung eines Regierungsprogramms, das doch von keiner Seite als ein unerlaubtes Pressionsmittel angefochten werden könnte, hat das Ministerium verzichtet, auf dass auch der Schein irgend welcher Beeinflussung mancher Wählerkreise vermieden werde. Damit hat das Kabinet seiner Achtung vor den parlamentarischen Institutionen und Gepflogenheiten und seinem Vertrauen in den gesunden Sinn und das richtige Urtheil der Bevölkerung einen unzweideutigen Ausdruck gegeben. An den Wählern wird es nun liegen, dieses Vertrauen zu rechtfertigen und durch die Wahl gewissenhafter, patriotisch gesinnter und überzeugungstreuer Vertreter den Beweis zu liefern, dass sie wie die Regierung keine höhere Aufgabe kennen, als für das Wohl und das Gedeihen des Gesamt Vaterlandes einzustehen.“

Tako piše vladni list.

Podobno izjavo imajo tudi drugi provincialni časniki.

Naši nemškutarji Dežmani in Kalteneggerji pak elegično gledajo na te prikazni, in se vprašajo: „kaj bo iz nas, če nas ne bodo več uradniki šupo-ramo nosili, kakor so nas dozdaj“. Dežman se baje hoče tja nekam v predmestje v Trnovo odtegniti vsemu nehvaležnemu političnemu nemškutovanju, a Kaltenegger baje uže tudi slutiti, da na Kranjskem ponehava čas njegove nemške agitacije, na videz mirne, a stvarno intenzivne in vse nacionalne nesloge v deželi krive.

Zatorej Dežman zadnjo soboto v „Laib. Tagblattu“ g. Kalteneggerja zagovarjajoč uže žuga ministerstvu Taafejevemu, in kakor Kasandra zlo prorokuje. On pravi v imenu svojem in svojih nemškutarskih somišljenikov:

„Wir besorgen, dass Graf Taafe mit seiner ausgetheilten Parole der absoluten Neutralität der Regierung bei einem so hochwichtigen Acte, wie es die Reichsrathswahlen sind, sehr bittere Erfahrungen ernten, dass er der Geister, die er heraufbeschworen, nicht so leichten Kaufes wird ledig werden können.“

Tedaj bojé se nemškutarji užé, in s tem dokazujejo, kako smo mi prav govorili, ko smo večkrat dejali, da je pri nas na Kranjskem njih nemškovalna politična stranka nula, ako se uradniki ne postavijo za enojko prednjo.

Volitve v državni zbor.

Iz Celja se nam piše, da hoče proti Foreggerju kandidirati za mesta in trge pl. g. Berks, graščak v Reifensteinu pri sv. Jurji. Ker je g. Šnidaršič vsled gospodarskih in rodbinskih razmer odstopil od kandidature, kar jako obžalujemo, in se dozdej drugi kandidat proti dr. Foreggerju nij oglasil, odviselo bode od programa, s katerim bode g. Berks stopil pred volilce, ali ga hočejo tudi narodni volilci podpirati. G. Berks je znan kot Slovencem pravičen mož, in če je zadnjič bil kandidiran proti g. prof. Žolgarju od nasprotne strani, je to bila nekaka usiljena kandidatura, ne njegova.

Nemški kandidat za Celje, Brežice, Žavec itd., dunajski advokat dr. Foregger v svojem efemernem od njega še za čas volitve vzdrževanem lističu „Aller Zeitung“ žuga, da nas bode pri sodnji tožil. Mi to žuganje od kacega Foreggerja z grohotnim smehom sprejemamo. En bivši predkraharski „gründer“ in dunajski „verwaltungs-rath“ naj se skrije, ne pa, da bi se upal pred naše poštene slovenske porotnike. Če res pride, bode se situacija tako spremenila, da bode faktično on na tožnej klopi sedel, ne mi. Foreggerjevo žuganje s sodnijo je pa sicer samo nekakšen „fortschrittlerski“ nemški „wahlmanöver“.

ganje s sodnijo je pa sicer samo nekakšen „fortschrittlerski“ nemški „wahlmanöver“.

Iz Logatca se nam poroča, da je bil volilni shod v četrtek popoldne jako obilno obiskan. Volilci so jednoglasno postavili g. Adolfa Obrezo za kandidata, potem ko je ta na interpelacijo, kako se bo držal, ko bi vprašanje premeščenja okrajne sodnije na vrsto prišlo, odgovoril na občno zadovoljnost, da bode on vedno zastopal le interese celega svojega volilnega okraja, da bode torej v vseh taci vprašanjih in rečeh neutralen, ki bi mogle le jednemu kraju koristne ali drugim škodljive biti. Ker je torej logaški volilni shod popolnem v soglasji s postojanskim, smemo menda na Notranjskem v kmetskih občinah jednoglasne volitve pričakovati.

V Ljubljani je jutri v nedeljo popoldne shod, kamor so v čitalnico povabljeni zastopniki pododborov za mesta in trge dolenjske in pa za mesta in trge gorenjske in notranjske. Posebne važnosti je tudi poziv g. grofa Hohenwarta, ki ga je ravnokar razposlal mnogim velikim posetnikom kranjskim, v katerem jih v pogovor vabi v dvorano hotela „Europa“ v Ljubljani dne 2. julija. Grof Hohenwart voli v skupini velikih posestnikov kranjskih in iskreno želi sporazumljenja s svojimi sovolilci na čast in veljavo velikega posestva. Grof Hohenwartov poziv kaže potrebo, da veliko posestvo v Avstriji sploh se vstopi drugače, kakor je zainja leta stalo.

Grof Hohenwart je namreč kranjskim velikoposestnikom poslal naslednje pismo:

„V trenutku, ko je velikoposestvo pozvano z novimi volitvami za državni zbor varovati iz nova svojo dragoceno pravico, moram si dozvoljevati opozoriti svoje čestite gospode sovolilce na nekatere momente, ki se mi dozdevajo tolike važnosti, da jih priporočam v resno razmišljanje.“

„Velikoposestvo, imajoče zahvaliti se za konstituiranje kot posebno volilno telo odločno konservativne ideji, ima nálog, da prevzema tako rekoč posredovanje mej obema velikima volilnima teloma mestnega in kmetskega prebivalstva, in da obvaruje z uplivom svojega glasu državo prenačljivega činjenja kakor tudi stagnacije ali celo nazadnjaških korakov. Ta ideja bila je gotovo tim opravičenejša, ker baš velikoposestvo, konservativno po naravi, ob jednom pak vsled svoje višje omike potrebo pametnega napredka popolnoma ceneče, pokazalo se je osobito za takov posredovalni nálog sposobno.“

„Ali tudi še iz družega, ravno v Avstriji tolikanj važnega uzroka, iz narodnostnega namreč, pozvano je bilo velikoposestvo za ta

posredovalni nálog. Stojete v sredi naroda svojega, a vendar vsled svojega socijalnega položaja primorano občevati prijateljski in tesno z družimi, poklicano je bilo posebno óno, da odbije narodnostnim bojem ostrino, da se potegava za jednakopravnost vseh narodnostij, in s tem, da jih zadovolji, pritegne še bolj skupaj óno vse združujočo vez.

„Velikoposestvo moglo si je pridobiti zaslug za državo z doslednim cilja si svestim delovanjem na oba načina, zaslug, ki so morali njega prednostno položeno v zastopništvih popolnem opravičiti in kot blagotvorno ukrepiti zoper vsako napadanje.

„In če tedaj vprašamo, ali je velikoposestvo svojo visoko nalogo v obče razumelo in izpolnilo, tedaj odgovarja priprosto pogled nazaj na razprave in glasovanjske imenike državnega zbora to vprašanje žalibog z odločnim: ne!

„Izdajajoč svojo konservativno naravo, pridružilo se je velikoposestvo v političnem in narodnem oziru k vladajočej stranki, in namesto da bi zmanjšalo protivnosti in jih poprijaznilo, jih je tako še stvarno poostriilo; poklicalo je samo si óno usodo, katera dohiti prej ali slej vsak zavod, ki ne odgovarja svojemu cilju; v nevarnost je postavilo samo svojo pravico eksistencije in uže denes se zahteva njega odstranjenje od jednega dela njegovih zaveznikov, katere je samo volilo, drugi pa delajo z njim kot s kompenzacijskim objektom, za kateri so pripravljeni na drugej strani dovoljevati in menjavati.

„Meni se zdi tedaj skrajni čas, da zapusti velikoposestvo dozdanji usodni pot in se obrne zopet k ónej vélikej nalogi posredovanja, katera mu je po našej ustavi namenjena, in v katerej jedinej bode našlo zopet svojo življensko pravico, svojo moč in gotovost zoper kakršne koli napade.

„Za to bilo bi želeli porazumljenja za zdaj in usojam se vas povabiti k dogovoru, ki bode dné 2. julija ob 5. uri popoldne v salonu v „Hotel Evropa“ na dunajskej cesti v Ljubljani.

„Ako pa na noben način ne bi mogli priti k temu dogovoru in k volitvi družega dne, kar bi jaz jako obžaloval, a da odobrujete tu izrečene ideje, prosim vas potem, da mi pošljete svojo „in bianco“ narejeno pooblastilo za zastopanje najkasneje do 24. junija pod zdolenjim naslovom.

Na Dunaji dné 8. junija 1879.

Karel grof Hohenwart,
Seilerstätte Nr. 2.“

Naši nemškutarji vabijo vse ustavoverne volilce in vse tiste, ki hoté kandidirati, naj pridejo 16. t. m. v kazino v prvo nadstropje, kjer se bode tudi za poskušnjo volilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. junija.

Češki listi zopet bolj nego prej naznajujo, da brez prejšnje izpremembe sistema ne pojdejo v rajhsrat. To se bo pa menda po volitvah razločilo. Mi upamo, da pojdejo tja in prevzemó vodstvo avstrijskih Slovanov.

Poljak dr. Jasienski je v Lvovu izdal svoj volilni program, v katerem pravi, da Poljaki morajo s Čehom in Slovencem pomagati, da se ti otresejo nemške nadvlade v upravi in da sploh neha nemška vrhovnost v Avstriji.

Vnanje države.

Avstrijsk list je bil prinesel vest, da se italijanske vojske vedno več zbira na av-

stro-italijanskej meji. „Italie“ se podviza ometati to vest in pravi, da Italija le navadne obmójne garnizije postavlja, ter da ima samo 20.000 mož tam na nogah.

Iz **Bolgarije** javlja „Pol. Corr.“, da je tam ukazano novo novačenje 20 do 22 letnih mladeničev za bolgarsko narodno vojsko. Vsem se bode še 8246 mož nabralo. Izučeni vojaki, ki so bili lani nabrani, bodo se pa domu razpustili.

Francoski komunistični rovar B'anqui je bil pomiloščen, in 10. t. m. iz uže izpuščen.

Te dni se začne v francoskej zbornici posvetovanje o novej Ferryjevej šolskej postavi. Pričakovati je hude borbe mej republikansko in cerkveno-konservativno stranko.

Nemški cesar je 11. t. m. obhajal svojo zlato poroko. Sprejel je čestitke dvora in diplomatčnega zbora in zastopstev. Pred palačo je bilo zbranega sila naroda.

Dopisi.

Iz Spodnjega Štajerja 10. jun.

[Izv. dop.] Ob volitvah so zmirom mali prusofilski listi, dii minorum gentium, ki se hočejo najhujše zaletavati v nas in v našo stranko. To so taki listi, ki večinoma živé od miloščine ljudij, kojih glasilo so. Uredniki takih listov imajo čestokrat v srcu naravnost nasprotno prepričanje — da se pa list izdavatelju ohrani, morajo plesati, kakor se jim piska.

Mej temi listi je tedaj tudi celjski časopis „Cillier Ztg.“ in vaš ljubljanski „Tagbl.“

Celjski časnik izhaja v središču Slovencev. Ob času, ko je pričel izhajati, je obetal v svojem programu nepristranost in pravičnost nasproti nam Slovencem. Obetal je to zato, da je bil tudi mej Slovenci vjel nekaj naročnikov. Izdavatelj tega lista, trd in zagrižen nemškutar, brat celjskega „nemškega cesarja“, je bil vesel, da je list štel mej Slovenci tropico naročnikov.

Kakšen pa je list zdaj. Zdaj, ko se Slovenci trudijo, pridobiti si kandidata, ki mej Slovenci stannje, otresti se človeka, ki se sili za državnega poslanca, čeravno stanuje v Beču, ne pozna razmer našega ljudstva, ne pozna reve našega kmeta in žalibog še ne vé, da Spodnja Štajerska ne spada v umazan nemšk „bund“, ruje zoper nas.

Preberite si pa zadnji list. Kako se v uvodnem članku plazi pred uradniki po kolonih, kako jih hvali, kako jih povzdiguje v deveta nebesa, ter pravi o njih: „die beamtenschaft hat ein herz für Oesterreich, und sie sieht mit klarem blick die gefahren... etc.“...

Zdaj je tedaj celjski „moniteur“ postal se svojo stranko Foregger-Rakuš naenkrat avstrijsk patrijot, čujte, v enem tednu!

Nam nihče člankov ne plačuje, mi se moramo boriti za naše pravico z besedo, ki izhaja iz srca, iz prepričanja — vi Nemci-prusi se borite s plačanimi uvodnimi članki, katerim je namen, loviti uradnike, kakor je vaš program imel namen loviti naročnike.

Ali bratje! pri nas nij Vestenekov, naši uradniki ne bodo pritiskali na izid volitve, oni bodo se držali ukaza, ki jim je došel, ne bodo se držali besed celjskega lista, ki nij mož beseda, kakor je dokazal pri izvrševanju svojega programa.

Prepozno je, da spoznavate, da živite na avstrijskej zemlji; zdaj obesite tiste zastave nad strehe, katere so vihrale, še nij dolgo tega — zastave prusko-nemške. Zakaj jih skrivate!

Saj vaš načrt je „durchaus deutsch“, in če živite res mej Nemci, čemu pišete to-

liko, vsaj morate biti gotovi sijajne zmage. Zdi se mi pa, da se vam pogum trese, zdi se mi, da potrebujete k peščici svojih somišljenikov še nekoliko naših, kateri bi bili dovolj brazznačajni, da bi glasovali za tučca, ki se hodi sem in tam iz Dunaja v Celje le — v Savinjo kopat, ki glasuje zoper železnico, katero ste hoteli imeti.

Boné list celjski se napihuje in hoče imeti naročnikov, kolikor jih ima „Slovenski Narod“, slovensk dnevnik, ki ima ob enem dnevi več gradiva predelati, kakor celjski časnik v celem tednu! Strašanska smešnost prusofila, ki morda zdaj vprvič natančneje hoče pozvedeti, kako mi stojimo, ter zapíše, kar mu kak pobalin pové, — da ima naročnikov, kakor „Slovenski Narod“! —

Izdavatelj lista v Celji naj bi rajše list nevtralneje izdajal, da mu, ker ima tiskarno, Slovenci, duhovniki več dela naročé, in če bo morda za tiskarno še tudi, kakor za list, potreboval subvencije.

Iz Škofje Loke 10. junija. [Izv. dopis.] Po vsem cesarstvu se je pričelo živahno volilno gibanje in tudi Loka ne sme in neče zaostati. Zato sta se dva gospoda — c. kr. okraj. sodec dr. Kraus in c. kr. notar Triller, — potrudila loško nemškutarsko „inteligenco“ povabiti na volilni razgovor, pri katerem se je sklenilo odposlati dva gospoda v Ljubljano, k vašim nemškutarskim kolovodjem, da se osnuje tukaj odbor, in da se postavi kak „verfassungstreuer“ kandidat in da se more potem temu možu pomagati v ta obljubljeni kraj, kjer upajo „verfassungstreuerji“ zopet nad 16 milijoni Slovanov vladati sami.

Pa kaj se hoče, človek nič naprej ne vé. Izvoljena sta bila uže zgoraj omenjena gospoda. Pa g. Triller se je, spoznavši neuspešnost svojega dosedanjega političnega delovanja, in pa ker Kravs ne mara prav, kajti ta je povsod animozen proti njemu, odpovedal tej časti in prav je storil. Drugi gospod, namreč dr. Kraus imel je pa še dosti zaupanja v svojo „moč“, ker dokler je bil Slovenec, nij mu z lepo katera izpodletela. Nekdaj je bil prav živ in delaven agitator za narodnjake. Zdaj je predsedal k Dežmanu izdajniku. In tako je ta gospod sam romal od nas v belo Ljubljano ter se posvetoval z nemčurskimi prvaki.

Ko se je popóldne vrnil, bil je žalosten in — mislite si osupnenost naših nemškutarjev, ko so od njega zvedeli, da bo še celo za kandidata velika sila, kaj še le za poslanca. G. Suppan se je naveličal in je zatrdil, da neče na noben način več kandidate prevzeti. Povprašali so baje potlej Dežmana. Ta uskok slovenskega naroda ima pa res tako slabo vest, da si niti ne upa več na Dolenjsko pokazati se kot kandidat, nikar da bi kandidiral. Na Gorenjskem bi pač v mestih poskusil, pa on sam uže dobro vé, da je njegovo ime najbolj črno v deželi. On si tudi tukaj ne upa zmagati, posebno ker sta jedini dve gorenjski mesti bili tako doslednji, da sta si izvolili uže v deželni zbor raji Slovence, kot nemčurja.

Onim odpadnikom pa, kateri so se pred kratkim še skrivali za zagrinjalom „moram“, naj povem, da se je uže marsikaj v tem oziru premenilo in bo se še dokaj. —š—

Iz Cerknice 11. junija. [Izv. dop.] J. R. (Izlet pevskega zbora ljubljanske čitalnice v Borovnico dne 8. junija.) Le deloma in površno morem pisati o prijetnem izletu ljubljanskih narodnih pevcev v prijazno Borovnico in njeno lepo okolico,

kajti opoldne se le prihlaponili smo na zaželeni kraj. Poštni vlak napolnen s čednimi potniki od vseh božjih vetrov ustavi na borovniškem kolodvoru. Uže se nas nekaj pripravlja za izstop, kar se nenadno začuje pred nami najlepše domače petje. Tišina nastane: „Kaj je to? kdo so to? ah, to je nebeško petje!“ „To so slovanski sinovi, to so naši dragi rojaci iz bele Ljubljane, nevedni tujci!“ Na misel mi pride „Kdo je mar: Če zapoje vse pogleda“. — Očarali so z dvema veličastnima koroma vidno celi vlak. Marsikateri prisrčen „živio“, odobravanje z rokami, toliko hvaležnih pogledov bilo je plačilo še iz daljave vrlemu zboru iz odbajajočega vlaka.

Zdajci mahnejo navzdol po hladnej senci malega gozdiča k Vrbičevim. Kako lepo praznično lice pokaže nam narodna Borovnica, ko stopimo na prosto! Prav, prav ljuba domača vas! Ti se zavedaš svoje slovanske narodnosti, ti ljubiš svojo domovino, ti ceniš svoj materski jezik, in ti si hvaležna s svojo okolico ónim, ki so ti za to bili izgled — zato se si se oblekla danes tako praznično, kaj ne?! Pri Vrbičevih čakale so nas pod milim nebom mej zelenimi mlaji in vihrajočimi zastavami dolge, belo pogrnjene mize za skupni obed. Človeku tako dobro dene, tako domačega se čuti, kadar stopi čez prag take hiše, kakor je ta narodna hiša Vrbičeva. Oče, pravi uzorni tipus poštenega slovenskega posestnika, ima za vsacega svojo šaljivo ali podučno, skrbno oko hišne matere kar šviga okrog, da bi bilo vse po redu, in kakor srnice skakljajo zale mladenke okolo gostov, da bi bili vsi zadovoljni s postrežbo.

V lokalnej notici povedal je uže „Slovenski Narod“ vtorek, kako živahno je bilo in veselo pri skupnem obedu. „Staro vino, nove pesni“, pravi nekje Pindar. — to nam je kar ukradlo prvi del popoldneva!

To se umé, da je velika množica naroda bila mej nami, kakor „svoji pri svojih“. Iz Preserja pripeljal se je cel „parizar“ nas pozdravljat. Živeli! Po dunajskem poštnem vlaku s katerim smo polovico domoljubne Ljubljane pričakovali — ali zahman, kajti došlo jo je komaj pol percenta, naprežemo za v Bistru na g. K. Galletovo graščino. Triumf je bil cel pot za pevce: slavloloki, mlaji, veseli obrazi naših seljakov in glavni pozdravi sprejemali so jih povsod! Pred grad pridemo.

Nikedar se nijsmo mi posebno navduševali za gradove in nikedar nijsmo posebno obžalovali, da nímamo svojega plemstva. V žalostne misli nas utopé osameli, sivi zidovje, te priče toliko grenkih solz, toliko tužnih zdihov našega tlačenega roda po tujcih. In še zdaj — hvala Šmerlingovemu volilnemu redu! dominirajo nenaravno nad nami! — Zato smo toliko bolj hvaležni, da jih je vsaj nekaj, ki odpirajo vrata narodu, mej katerim dobro živé. Gospod Gallé sprejel je narodne pevce zares po domače, jako prijazno, ter vse preskrbel, kar bi moglo narodno veselico povekšati v Bistri — v tem „dolu veselja in radosti“.

Najpoprej zberó se pevci na grajskem dvoru v kolo ter zapojó tri zборе. Videl si tu lahko, kako strmeč poslušali so grajska gospoda domače petje, kaka slast in radost sevala je na obrazih, in lahko si sklepal, da ti slovanski glasi izbujaajo v srcih še speče čute, da so i njihovi pravi glasi! — Potem gremo na vrt restavracijski, kjer je bilo vse lepo za nas pripravljeno. Godba svira narodne,

trobojnice in cesarske zastave vijó se ponosno v zraku okolo nalašč za pevce narejenega odra. Mnogobrojno naroda strmi, posluša, druži se z nami in veseli.

Komaj se kje dobi lepši kraj, da bi zunanost tako mogočno uplivala na notranost pri veseljah pod prostranem nebom, kakor tukaj. — Tukaj te sladko objame v svojem krilu duhteča seč v podnožji zelenega hriba; lehni vetrič donáša vonjave in vonjave od zelenih smrek, tenkih kraljičnih jelk in košatih bukev; na desno tik grada vrti potok máline in žage — pred taboj razprostira se ljubljanska planjava, obrobljena s prijaznimi griči in belimi seli in za njimi mogočne slovenske gore. In oče Triglav nadzoruje mogočno vse tu okrog!

Vnela se je vedno živahnejša narodna veselica. Pevec, ki hodi v zeleno naravo, ne nosi pisanega programa soboj; kakeršen vtis narava nanj napravlja, kakor mu velewa srce, tako on peva! Gledali so slovenski pevci to lepo našo zemljo ter nehoteč pevali: „Lepa naša domovina“; hvaležni so slovanskej zemlji, da jih je rodila, ponosni so na njo, in uže izvira iz njihovih prs: „Bodi zdrava, domovina!“ (Oh, ta Medenov tenor je nalašč vstvarjen za to kompozicijo!) In zopet prikaže se oblak na jasnem, da jih je mnogo, ki ne ljubijo te lepe domovine, da jo izdajejo in skrunijo — in tu zagromi na daleč okrog navdušeno: „Jaz sem Slovan dušom telom“, „Naprej zastava Slave“. Valovi se polegnejo — kukavica zakuka v bližnjem logu, in naši pevci oponašajo živalico nagajivo po Eisenhuthovej melodiji: kuku, kuku. — Oj radostno potovanje! — Slava ti, moj Vojteh!

Pa kakov upliv ima to na prosti narod, kako ga to vabi, buči in navdušuje za dom in za to, kar je lepo in dobro!

Govorov in napitnic ne omenjam; vse je vodilo pravo in čisto narodno navdušenje! Palmo zašlúži vrli samouk, posestnik gospod J. Borštnik. Da bi narod imel več tacihtalentiranih poštenjakov!

Naši narodni pevci niso naredili zastonj izleta mej svoje na deželo. Takovi izleti so sveto poslanstvo za razširjanje narodne zavesti.

Zato se ne morem dosti prečuditi, da naša narodna ljubljanska inteligenca tako malo mara za nje, da do malega same pevce pušča.

Gospoda, to nij dovolj, da rekate: „gospod, gospod pojde v nebeško kraljestvo“ ne, treba je, da spolnujete voljo narodovo, da kažete patriotizem v dejanji. Kaj se res pri nas izbuja občno manija, da je „narodni biti“ za izobraženca čednost in ne stroga dolžnost!? Nehvaležno je, da ne spremljate tacega ponosnega kora, ki se tudi za vas trudi in dela, na taciht potih, kakor so narodni izleti. No, pa vsaj nič hvaležneje ne delate doma v mestu! Priča temu je vsako podvzetje narodnih umetnikov na koncertih itd. Za Boga, kaj bo to s tako letargijo! —

Iz Bleda 11. junija. [Izv. dop.] Od tukaj vam pač dohajajo redki dopisi, vsaj jaz se ne spominjam več, kedaj bi bil zadnjega čital v vašem cenjenem listu, dasiravno bi bilo marsikaj zanimivega poročati, posebno po leti, ko zahaja mnogo naroda iz vseh krajev sveta, počivat in krepit se v naše krasno zabavališče in v toplice. — Čuditi se res mora človek, da je tu tako malo narodnega življa. Malokje v katerem poštnem okrogu, kateri je tako velik, dobiš tako malo „Slovenskega Naroda“ in tako malo „Slovencev“.

Ali po gostilnah pa dobiš le preveč nemških listov, kakor: „Presse“, „Weltblatt“, „Wiener Tagblatt“ in enake. Bilo bi pač dosta bolj vabljivo za Slovence in Slovane sploh, če bi g. gostilničarji tudi kaj domačih listov preskrbeli, s katerim bi gostom mogli postreči, gotovo bi bilo to le v njih prid.

Zdaj, ko se čita o splošnej agitaciji za prihodnje volitve, ki so uže pred durmi, tukaj še skoraj vse spi, in ne imeli bi preteško delo nasprotniki, če zavedni narodni možje, posebno č. č. gg. duhovni, kot inteligenca in uplivne osebe, ne vzmó stvari brzo v roke. Znano je, da ravno tukaj je šlo vselej trdo pri volitvah. Na noge tedaj, narodni možje, da ne bo prepozno.

Meseca maja bil je tukaj tudi Slovincem dobro znani zgodovinar in žurnalst g. pl. P. Radics. Izdal bo v kratkem knjižico o Bledu, s posebnim ozirom kot toplice, katera obeta biti jako zanimiva, ker spretni g. pisatelj je ves okraj sam obhodil, natančno preiskal in našel marsikaj lepega, na kar do zdaj še nikdo občinstva opozoril nij.

Po dolgem slabem vremenu imamo zdaj vendar lepe tople dneve in pričakujemo v kratkem dosta gostov. Če bi hotel vso krasoto in mikavnost našega kraja popisati, moral bi biti poet, naj zadostuje — za vabilo — če pritrdim pesnikovim besedam, da tu je res „kinč nebeški“ naše domovine. — Obiskovalcem toplic bi posebno priporočal cene in prijetne jezerske kopelji narodnjaka g. Ambrožiča, kateri ima tudi več lepih čolnov na razpolaganje.

Iz logaškega okraja 10. jun.

[Izv. dop.] V sredo po binkošti imeli so gg. učitelji in učiteljice tega okraja letošnje uradno zborovanje v Logatcu. Okolo desete ure so se zbrali vsi učitelji in učiteljice v sobani, s cesarjevo podobo, z zelenjem in narodnimi in cesarskimi zastavami okinčane v Dolšajnovej hiši, kjer je tudi jeden razred logaške dvorazrednice. G. inšpektor se je v svojem nagovoru mej družim pohvalno izrazil o napredku tukajšnjih šol. Za svojega namestnika si je izbral planinskega nadučitelja Benedeka. Potem so referirali razni gospodje in gospodične o šolskem memoriranji, o disciplini, o rabi beril glede spisja itd. Referati bili so sestavljeni v mogočnej švabščini, le gg. Žvagen in Benedek izdelala sta svoji nalogi v domačem slovenskem jeziku. Debate vršile so se vsekozi le v domačej slovenščini in videlo se je, da zborujejo slovenski učitelji in učiteljice, če tudi so paradirali — nemški referati!

Načelnik bukvarnične komisije g. Mandeljc je poročal, da ima bukvarna poleg lepega števila knjig tudi še 7 glđ. 85 1/2 kr. gotovine.

Vršile so se potem tudi volitve v stalni odbor in v bukvarnično komisijo. Izvoljeni so bili večinoma dosedanji udje, le mesto g. Petriča, kateri s koncem šolskega leta zapusti Kranjsko, ter se preseli v Stijak na Goriško, vstopil je v bukvarnično komisijo g. Grosman iz Starega trga. Omeniti mi je še, da je pri zborovanji bil navzoč tudi c. kr. okrajni glavar Mahkot.

Z obligatnim končnim nadzornikovim govorom in trikratnim živioklicem presvitlemu cesarju končalo se je letošnje zborovanje okolo četrte ure popoldne.

Mej obedom, s katerim je g. Arko proti primernemu plačilu prav dobro postregel, prepevale so se razne narodne pesni ter se na-

pivalo. Osobito pa se je napilo pravej kolegijalnosti mej učiteljstvom, katera je v tem okraju — kjer nij „zwergvereinarjev“ Vodo pivcev in Thumov — v najlepšem cvetju.

Domače stvari.

— (Narodni volilni odbor) ima v nedeljo popoldne ob 4. uri v čitalnični dvorani sejo, h katerej vse čestite ude tega odbora vabi predsednik.

— (Reklamacije.) V sredo je obtel v Ljubljani čas za reklamacije. Od narodne strani so se vložile reklamacije zoper več vpisanih volilcev, ki baje nijso Avstrijci in za vpisanje več taci, katerim nij pri davku všteta tretjinska priklada.

— (Velik požar.) V četrtek večer okolo pola desete ure je bil v Ljubljani in okolici silen vihar in bliskalo se je. Ravno ob tem času je gorelo v Vnanjih Goricah blizu Ljubljane na tržaški cesti in več hiš je vpepeljenih. Natančnejega poročila še nemamo.

— („Sokol“) napravi svoj prvi letošnji izlet na Ostri vrh pri Zalogu jutri.

— (Procesije.) ljubljanske stolne cerkve, katero je vodil knezoškof dr. Pogačar, udeležili so se načelniki oblastni in mnogo naroda.

— (Orožne vaje domobrancev) se letos prično 1. avgusta in bodo imeli le tisti domobranci priti, ki bodo pismen poziv dobili.

— (Iz Cerknice) se nam piše: Narodno bralno društvo napravi v nedeljo 15. t. m., ako bode vreme ugodno, izlet na Čérkniško jezero, h kateremu se vabijo udje in drugi rodoljubi. Odhod tija ob 3. uri popoldne iz društvenih prostorov. Odbor.

— (Z Rakeka) se nam piše 12. jun.: Dne 15. t. m. pričneta brzovlaka, št. I in II ostajati na Rakeku. Št. I prihaja iz Trsta na Rakek ob 9. uri 22 minut zjutraj, in št. II iz Ljubljane resp. Dunaja ob 7. uri 27 min. na veter. Ta koncesija južne železnice koristi za sedaj v prvi vrsti trgovcem in imovitim; pa nadejati se moremo, da ustreže to društvo pri znanej svojej kulantnosti počasi tudi drugej silnej potrebi ljudstvene mase z lokalnim zloženim vlakom ali inace se sv. Petra v Ljubljano.

— (Z Brežic) se nam piše: G. Nace Linsler, posestnik in mesar v Brežicah je ob času za-edanja Bosne na brežkem kolodvoru vojake res blagodušno sprejemal, skoraj nobenega vojniškega vlaka nij zamudil in vsakokrat vojakom z pijačo, jedilom, smodkami in sadjem postregel, katere stvari je radovoljno na svoje stroške preskrbel. Kot zahvalo za to veliko radodarnost pa je dobil srebrni križ s krono kot odliko.

— (Učitelji ajdovskega okraja) napravijo v nedeljo 15. junija 1879 veselico pri „Rebku“ poleg Ajdovščine v korist narodnej šoli. Spored je: 1. Pozdrav. 2. Popotnica, poje zbor. 3. Zvezdica, samospev s spremljevanjem na glasoviru, vglasbil Glanko (izvršujeta 11letna dečka). 4. Poslanec, deklamacija — Stritar. 5. Oblaček, poje zbor — uglasbil J. Kocijančič. 6. Ouverture iz slavlanskih melodij, — čveteroročno na glasoviru, zložil E. Titl. 7. „Kdor prej pride, prej melje“, šaloigra v enem dejanji — Vilhar. 8. Pesen ljubezni, samospev s spremljevanjem na glasoviru — M. Vilhar. 9. Pozdrav, poje zbor — uglasbil Nedvčd. 10. Strunam, samospev s spremljevanjem na glasoviru, — uglasbil Jenko. 11. Hrvaticam.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

poje zbor — uglasbil J. pl. Zajc. 12. Polacca, zložil W. A. Müller — čveteroročno na glasoviru. 13. „Posterv“, šaloigra v enem dejanji. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 30 kr., sedež 20 kr.

— (Iz seje družbe kmetijske dne 8. junija.) Odborniku gosp. Jos. Seunigu se enoglasno zahvala izreka za njegov trud pri zadnjem nakupovanji muriških goved, po katerih se je naša dežela zopet pomnožila z lepim plemenskim blagom. — Pismo c. kr. deželne predsednika viteza Kalline, v katerem se družbi kmetijske s toplo besedo zahvaljuje, da ga je izvolila za častnega uda, se vzame radostno na znanje. — Odboru se poroča, da je pisarnica programe obravnav, ki jih bodo vinorejci imeli pri shodu in vinske razstavi na Dunaji 22., 23., 24. in 25. dne septembra, razposlala vsem podružnicam našim, kjer se vino prideluje, z vabilom v udeležbo. — Brali so se trije dopisi slav. ministerstva kmetijstva in sklenilo, da vse zadeve dotičnih dopisov pridejo v prihodnji seji v obravnavo subvencijskemu odboru. V enem dopisu slav. ministerstvo družbi kmetijske naznanja, da od leta 1880. naprej ne more več državne podpore dajati družbi goriške in kranjske za vzdrževanje sirarskega voditelja; v drugem dopisu dovoljuje se družbi za letošnje leto 500 goldinarjev podpore za podkovsko in živinovozdravniško šolo, 200 gold. za potovanjsko podučevanje v vinoreji g. R. Dolencu, vodji Slapenske vinorejske šole, 1000 gold. pa za nadaljevalni nauk v kmetijstvu, nakup učnih pripomočkov in za podučne tiskovine, za katere je družba prosila 400 gold. — Druge prošnje (kakor za ustanovitev kmetijske šole, za predrugačenje učiteljske pripravnice z ozirom na kmetijski nauk, za štipendije rojakom našim na višjih kmetijskih šolah, ustanovitev stalnega popotnega kmetijskega učitelja) se zdaj, kakor dopis slavnega ministerstva pravi, nijso mogle uslišati. V tretjem dopisu je dovoljeno 500 gold. za nakup semena rigajskega lanu, 200 gold. za nakup ovac, 400 gold. za okrajno razstavo goveje živine v Postojni, 2000 gold. za nakup plemenskih goved, za vodnjake, mlekarstvo (sirarstvo) in namene premij, 300 gold. za premije pogozdovanja in napravo živih mej. Ostalih prošenj za čebelorejo, za prešičjo rejo, za kovanje družbenih medalij ministerstvo letos nij uslišalo. Kakor gori rečeno, bode subvencijski odbor, kateremu pristopita zastopnik c. kr. deželne vlade in zastopnik deželne odbora, v prihodnji seji določil, kako se porabijo navedene podpore. — Vitezu Schneid-Treuenfeldskemu, posestniku graščine Zapriške, se topla zahvala izreka za požrtvevalno zastopstvo pri svečanosti srebrne poroke. — Za dejanskega uda je bil sprejet g. Rajm. Kastelic, revident pri ces. kralj. računovodstvu. — Končno omeni g. dr. Bleiweis, da posebno lepi, 3 leta stari junec muriškega (štajerskega) plemena, ki ga je na lanskej dražbi g. Vode kupil za gospodarstvo tukajšnje bolnišnice in je bil unidan

Tuji.

12. junija:

Pri Slonu: Kriebaum iz Dunaja. — Ercker iz Gradca. — Zalabak iz Trsta. — Zangl, Adlerman iz Dunaja.

Pri Maliču: Barbot, Hlava, Slapničar, Popović, Vesič od Križa. — Baron Schwegel iz Dunaja.

Košnja v najem

bode se oddala v kosóvih v nedeljo dne 15. junija t. l. ob 3. uri popoldne na mojej velikej senožeti ob izanskej cesti poleg takozvane Mokarjeve hiše.

Oni, ki želé vzeti kaj v najem, oglašé naj se ob določenej uri pri imenovanej hiši.

(282—1)

na prodaj ponujan, še nij našel kupca. Odbor obžaluje, da ga nij uže kak veliki posestnik ali kaka občina kupila, ker bilo bi res škoda za tako lepo živinče, ko bi se prodalo mesarju.

Dunajska borza 13. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	67	gid.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	68	"	95	"
Zlata renta . . .	79	"	05	"
1860 drž. posojilo . . .	126	"	20	"
Akcije narodne banke . . .	830	"	—	"
Kreditne akcije . . .	264	"	40	"
London . . .	116	"	40	"
Srebro . . .	—	"	—	"
Napol . . .	9	"	27	"
C. kr. cekini . . .	5	"	51	"
Državne marke . . .	57	"	15	"

Dva ključarska učenca

se takoj sprejmeta pri stavbenem ključarju Albinu Ahčinu, v Ljubljani, v krojaških ulicah št. 8 nova. (283)

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

(196—265)

Nj. veličanstvo

kralj danski objavil je fabrikantu gospodu Ivanu Hoffu po svojem adjutantu, da ceni on vrednost njegovega sladnega ekstrakta jako visoko. „Opazil sem,“ tako glasi se kraljeva izjava, „z veseljem Hoffovega sladnega izlečka uplivanje na zdravje pri sebi, in pri več udih moje rodbine.“ (241—4)

Hoffovi

sladni bonboni

Prvi, pravi, slez razpuščajoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi so v plavem papirju. Mej 30 leti svojega poslovnega obstanka so bili 51krat odličeni.

za prsi.

Zdravstveno poročilo pri boleznih na pljučah in obcej telesnej slabosti.

C. kr. dvorni fabrikant sladnih izdelkov, c. kr. svetovalec in dvorni zakladavec skoraj vseh vladarjev evropskih, gospod Ivan Hoff, lastnik zlatega križeca s krono za zasluge, vitez visokih pruskih in nemških redov, na Dunaji, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Nemce, pošta Orolík.

V svojej visokej starosti, 73 let namreč, sem pri splošnej telesnej slabosti, slabem prebavljanju, gnusju do jedi in jako hudem kašlju, ki me je tri polna leta po zimi moril in slabil na telesu, izkusil tolažljivo uplivanje na zdravje onih sladnih izdelkov, koje ste mi minolega meseca posiali, sladno ekstraktno pivo, čokolada in bonboni, ter vas prosim, upošljite mi še 28 sklenic sladnega ekstraktne piva za zdravje in 5 možnjickov sladnih bonbonov.

Anton Vradisavljevič, župnik v Nemcah.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarju G. Piccoliju; v Ptui pri Vidu Setivicku.

Lorenz Mikusch.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.